

8.11.2021

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

AHVENANMAAN VALTUUSKUNNAN VUODEN 2020 TASOITUSTA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 7 luku, joka koskee Ahvenanmaan maakunnan taloutta, on uudistettu lailla 98/2020, joka tuli voimaan 1.1.2021. Lain 98/2020 siirtymäsäännösten 2 momentin mukaan lain voimaan tullessa voimassa olleessa 45 §:ssä tarkoitettu tasointu toimitetaan viimeisen kerran tämän lain voimaantuloa edeltävältä vuodelta eli vuodelta 2020. Lailla Ahvenanmaan itsehallintolaissa tarkoitettun tasointusperusteen muuttamisesta (911/2020) on itsehallintolain 47 §:n 1 momentissa tarkoitettu tasointusperuste korotettu 0,47 prosenttiin. Lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan ensimmäisen kerran toimitettaessa vuoden 2021 tasointusta. Vuoden 2020 tasointusta toimitettaessa sovelletaan itsehallintolain 47 §:n 1 momenttia, jonka mukaan tasointusperuste on 0,45 prosenttia.

Ahvenanmaan itsehallintolain 45 §:n mukaan sellaisena kuin se oli laissa 1144/1991 Ahvenanmaan maakunnalle suoritetaan itsehallinnosta aiheutuvien menojen katteeksi vuosittain valtion varoista määrä, tasointusmäärä, joka vahvistetaan erityisessä tasointuksessa. Tasointu toimitetaan vuosittain jälkikäteen kultakin kalenterivuodelta. Tasointusmäärästä maksetaan vuosittain ennakkoa, joka huomioidaan lopullista tasointusmäärää laskettaessa.

Ahvenanmaan itsehallintolain 46 ja 47 §:n mukaan lopullinen tasointusmäärä lasketaan siten, että valtion tilinpäätöksen mukaisten asianomaisen vuoden valtion tulojen kokonaismäärä lukuun ottamatta uusia valtion lainoja, kerrotaan itsehallintolaissa tarkoitettulla tasointusperusteella, joka voimassa olevan lain mukaan on 0,45 prosenttia. Myös vuotuinen ennakko lasketaan siten, että arvioitujen asianomaisen varainhoitovuoden valtion tulojen kokonaismäärä lukuun ottamatta valtion uusia lainoja kerrotaan mainitulla tasointusperusteella. Valtion tilinpäätöksen ao. vuotta koskevien tulojen kokonaismäärä, vähennettynä nettolainanotolla, on yleensä poikennut valtion talousarvioesityksessä ja lisätalousarvioesityksessä olevasta määrästä. Tästä syystä tasointuksen lopullinen määrä saattaa olla joko suurempi tai pienempi verrattuna maksettujen ennakkojen määriin.

Ahvenanmaan itsehallintolain 56 §:n 3 momentin mukaan Ahvenanmaan valtuuskunnan tehtävänä on edellä tarkoitettun tasointuksen toimittaminen. Ahvenanmaan valtuuskunta on toimittanut vuoden 2020 tasointuksen ja tehnyt 16.9.2021 Ahvenanmaan maakunnalle tulevaa vuoden 2020 lopullista tasointusmäärää koskevan päätöksen. Päätöksen mukaan lopullinen tasointusmäärä on 223 326 536,74 euroa. Koska Ahvenanmaan maakunta on varainhoitovuotta 2020 varten saanut ennakkoa yhteensä 222 482 705 euroa, valtion on maksettava maakunnalle vielä 843 831,74 euroa, jos Ahvenanmaan valtuuskunnan päätös vahvistetaan jäljempänä tarkoitettulla tavalla.

2. Tasavallan Presidentin päätös

Ahvenanmaan itsehallintolain 56 §:n 5 momentin mukaan tasavallan presidentti vahvistaa valtuuskunnan edellä tarkoitetun päätöksen. Päätös on kolmen kuukauden kuluessa vahvistettava sitä muuttamatta tai jätettävä vahvistamatta. Jos päätöstä ei vahvisteta, asia on palautettava valtuuskunnalle uutta käsittelyä varten. Itsehallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan tasavallan presidentti tekee päätöksensä maakunnan itsehallintoa koskevissa asioissa perustuslain 58 §:ssä säädetyllä tavalla.

Ahvenanmaan itsehallintolain 34 §:n 2 momentin mukaan Ahvenanmaan maakunnan taloutta koskevat asiat esitellään valtioneuvostolle valtiovarainministeriöstä. Itsehallintolain 34 §:n 3 momentin mukaan maakunnan taloutta koskevien asioiden erityisesittelijöinä toimivat valtioneuvoston tähän tarkoitukseen määräämät henkilöt.

3. Esittelijä

Esitän kunnioittavasti, että Tasavallan Presidentti vahvistaisi Ahvenanmaan valtuuskunnan em. päätöksen sitä muuttamatta.